МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

ISSN 3083-6557 print

НАУКОВІ ПРАЦІ МАУП

Проблеми модернізації України

Випуск 1 (48), 2025

Київ
2025

УДК 330-339; 321.7; 159.9
М58

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 4 від 28.05.2025)

Редакційна колегія:
С. В. Храпатий (голова), д-р фіз.-мат. наук, проф.
І. А. Семенець-Орлова, д-р наук з держ. упр., проф.
Я. М. Раєвська, д-р психол. наук, проф.
С. О. Лисенко, д-р юрид. наук, проф.
А. І. Федосов, д-р мед. наук, проф.
М. І. Зубрицький, д-р. юрид. наук
О. М. Гордієнко, канд. техн. наук
В. І. Меджебель (*Чуєнко*), канд. юрид. наук
Л. М. Крива, канд. істор. наук
І. М. Капеліста (виконавчий редактор), канд. наук з держ. упр.
Є. Я. Черняк

Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Міжрегіональна Академія управління персоналом.
М58 Наукові праці МАУП. Проблеми модернізації України / редкол.: С. В. Храпатий (голова) [та ін.]. Вип. 1 (48). Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2025. 686 с. Бібліогр. в кінці ст.

У збірнику висвітлено матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції "Розбудова інноваційних економіки, менеджменту та освіти в умовах нової соціальної реальності" (Київ, Міжрегіональна Академія управління персоналом, 20–22 травня 2025 р.).

Наведено тези доповідей учасників науково-практичної конференції МАУП з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

Видається з 2001 року.
Періодичність: 1 раз на квартал.
Засновник: *ПрАТ "ВНЗ "Міжрегіональна Академія управління персоналом".*
УДК 330-339; 321.7; 159.9

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2025

В. Г. Деменко
Актуальні системи штучного інтелекту різного функціоналу як інструмент інноваційного розвитку *657*

А. О. Абрамов, Р. Р. Гавеля, Р. Д. Овчаренко, Л. С. Осадча, О. С. Снєжков
Автоматичне генерування розкладу для наукових підрозділів: сучасні підходи та інноваційні рішення *659*

М. С. Коваленко
Штучний інтелект як інструмент забезпечення кібербезпеки *660*

МОДЕРНІЗАЦІЯ МЕДИЧНОЇ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ

Д. О. Герасименко
Формування довіри пацієнтів як ключовий фактор успішного реінжинірингу в приватній медицині *662*

O. G. Aliyeva, O. O. Popazova, L. V. Makeyeva, O. I. Pototska, T. S. Gromokovska, M. L. Tavrog
Innovative strategies for teaching of morphological disciplines in modern medical education *664*

Я. Ю. Биц, В. М. Рудіченко
Роль динамічного візуалізуючого спостереження за порожнистими утворами печінки у своєчасному менеджменті пацієнтів на різних етапах надання медичної допомоги (з використанням власних клінічних спостережень) *667*

В. М. Рудіченко, Я. Ю. Биц
Опрацювання нормативно-правової бази інноваційного оцінювання повсякденного функціонування особи на прикладі власних клінічних спостережень важкого хворого при підготовці лікарів первинної ланки *670*

Г. О. Кузьменко, Р. М. Якуба
Особливості функціонування системи охорони здоров'я в умовах децентралізації *672*

Р. М. Якуба
Модернізація медичної та фармацевтичної освіти: виклики, тенденції, перспективи *674*

Г. О. Кузьменко, В. Шекман
Механізми управління наданням медичної допомоги на місцевому рівні *675*

Г. О. Кузьменко, В. М. Бузовір
Інноваційно-цифрові та нормативно-ресурсні підходи до модернізації управління ЕМД *677*

В. Г. ДЕМЕНКО
аспірант групи АСП-4-23-1М,
Міжнародна Академія управління персоналом, Київ, Україна

АКТУАЛЬНІ СИСТЕМИ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ РІЗНОГО ФУНКЦІОНАЛУ ЯК ІНСТРУМЕНТ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

У новій соціальній реальності, що сформувалася внаслідок глобальних викликів, стрімкий розвиток штучного інтелекту (ШІ) відіграє ключову роль у трансформації економік, освіти та менеджменту. Різноманітність функціоналу сучасних систем ШІ дозволяє інтегрувати їх у всі сфери суспільного життя — від автоматизованої обробки даних до генерації творчого контенту.

Метою дослідження є аналіз актуальних прикладів штучного інтелекту, що мають прикладне значення для інноваційних економік, зокрема мовних моделей, візуальних генераторів, аналітичних систем та адаптивних інтерфейсів.

У ході дослідження було розглянуто низку ШІ-систем: мовні моделі (ChatGPT, Gemini), системи генерації зображень (Midjourney, DALL·E), аналітичні інструменти (IBM Watson, Palantir) та моделі підтримки прийняття рішень у бізнесі. Встановлено, що інтеграція ШІ значно підвищує ефективність управлінських процесів, автоматизує рутинні завдання та забезпечує новий рівень персоналізації в освіті.

Зазначене дослідження підкреслює необхідність не лише технологічного, а й етичного та правового осмислення використання ШІ в інноваційних системах. Перспективними напрямами є розвиток мультифункціональних платформ на основі ШІ та їхнє впровадження в державне управління, освіту та креативні індустрії.

Мовні моделі, такі як ChatGPT від OpenAI та Gemini від Google, є одними з найпотужніших інструментів штучного інтелекту, що сьогодні активно впроваджуються в різні сфери людської діяльності. Вони належать до класу великих мовних моделей (Large Language Models — LLM), які функціонують на основі глибоких нейронних мереж та здатні генерувати текст, що імітує людське мовлення. Основа роботи таких моделей — архітектура трансформерів, що дозволяє аналізувати, прогнозувати та формувати відповіді на основі величезних обсягів текстових даних.

ChatGPT вирізняється здатністю вести діалог, створювати зв'язні тексти, відповідати на запитання, писати код, перекладати й навіть генерувати художні твори. Ця модель стала універсальним інструментом для освітнього процесу, креативних індустрій та бізнесу. Gemini, своєю чергою, більше орієнтований на інтеграцію з екосистемою Google, забезпечуючи доступ до актуальної інформації через пошукові механізми та надаючи можливість мультимодальної взаємодії, включно з обробкою зображень і даних.

У практичному вимірі ці мовні моделі дозволяють автоматизувати низку рутинних завдань: створення текстових матеріалів, підготовку презентацій, листування, обробку запитів клієнтів. У сфері освіти вони слугують інструментами допомоги студентам, особливо в індивідуалізованому підході до навчання, надаючи пояснення, приклади та тести. У маркетингу — це генерація слоганів, SMM-текстів та сценаріїв рекламних кампаній.

Водночас із розширенням функціоналу мовних моделей постають і нові виклики. Зокрема, модель може продукувати неправдиву або неперевірену інформацію. Крім того, залишаються відкритими питання етики використання таких систем: збереження авторського права, захист персональних даних, запобігання маніпуляціям. Іншим обмеженням є так звана "галюцинація" — генерація правдоподібної, але неправдивої інформації.

Очевидно, що потенціал розвитку мовних моделей — колосальний. У майбутньому очікується підвищення їх точності, логічності та доменної спеціалізації. Це дозволить впроваджувати ШІ не лише в офісну роботу, а й у складні сфери на кшталт медицини, юриспруденції та державного управління. Такі системи стануть не лише інструментами допомоги, а й повноцінними учасниками процесів прийняття рішень, комунікації й аналізу.

Однією з найцікавіших галузей застосування ШІ стали системи генерації зображень, зокрема такі як Midjourney та DALL·E. Вони демонструють неймовірні можливості штучного інтелекту у створенні візуального контенту за допомогою текстового опису. На відміну від традиційної графіки, створеної людиною, генеративні моделі здатні поєднувати стилі, техніки та елементи, які раніше були недосяжні в рамках одного візуального рішення.

Модель Midjourney базується на дифузійних алгоритмах і працює через текстові підказки, які користувач задає у вигляді запиту. DALL·E, розроблена OpenAI, натомість ґрунтується на поєднанні трансформерів і автоенкодерів, що дозволяє створювати зображення з високим рівнем деталізації та семантичної точності. Обидві системи демонструють значний рівень художньої автономії та здатні до стилізації зображень під задані параметри: епоху, жанр, колірну палітру тощо.

Галузі застосування генеративної графіки надзвичайно широкі. У дизайні — це швидке створення ескізів, логотипів, концептів інтер'єрів. У моді — візуалізація колекцій одягу ще до фізичного виробництва. У кіноіндустрії та геймдеві — розробка персонажів, локацій, атмосферних ілюстрацій. Крім того, такі моделі застосовують у рекламі, видавничій справі та навіть в освітніх цілях — як ілюстративний матеріал для навчання.

Попри свою інноваційність, ці системи також викликають дискусії. Найбільше питань — до авторського права: чи є результат творчістю ШІ чи користувача, який задав текстовий запит? Деякі компанії вводять політики щодо комерційного використання, а художники та ілюстратори висловлюють занепокоєння щодо втрати унікальності мистецького продукту. Водночас генеративний ШІ стає інструментом, який дозволяє розкрити творчий потенціал ширшому колу людей, зокрема тим, хто не володіє художніми навичками, але має візуальні ідеї.

У найближчі роки очікується ще більша глибина персоналізації графічного контенту за допомогою ШІ — адаптація під емоційний контекст, мову користувача, культуру, регіональні особливості. Поєднання генеративної графіки з віртуальною реальністю та 3D-моделюванням відкриває нові горизонти для освіти, бізнесу та культури.

Коротко слід згадати про важливу підкатегорію систем штучного інтелекту — аналітичні інструменти, зокрема IBM Watson та Palantir. Ці платформи спеціалізуються на обробці великих масивів даних, виявленні закономірностей, прогнозуванні тенденцій і підтримці прийняття стратегічних рішень. IBM Watson демонструє високий рівень адаптації в медичній сфері, фінансовій аналітиці, сфері обслуговування. Palantir, натомість, активно застосовується в державному секторі, безпеці та логістиці, поєднуючи візуалізацію даних і складну аналітику. Обидві системи ілюструють перехід від пасивного збору інформації до активного управління знаннями в реаль-

ному часі. Вони відкривають нові можливості для підвищення ефективності процесів на макро- і мікрорівнях, що особливо актуально в умовах нової соціальної реальності.

А. О. АБРАМОВ,
Р. Р. ГАВЕЛЯ, Р. Д. ОВЧАРЕНКО,
Л. С. ОСАДЧА, О. С. СНЄЖКОВ
студенти ІКІТД 3 курс

АВТОМАТИЧНЕ ГЕНЕРУВАННЯ РОЗКЛАДУ ДЛЯ НАУКОВИХ ПІДРОЗДІЛІВ: СУЧАСНІ ПІДХОДИ ТА ІННОВАЦІЙНІ РІШЕННЯ

Анотація

У тезах розглянуто актуальну проблему автоматизованого формування розкладу в наукових підрозділах. Показано недоліки традиційного підходу до планування та обґрунтовано доцільність використання сучасних технологій: штучного інтелекту, евристичних алгоритмів та багатокритеріальної оптимізації. Розкрито інноваційні можливості цифрового планування в науковому середовищі, а також наведено приклади практичного застосування автоматизованих систем. Зроблено висновок про те, що впровадження подібних рішень є ключовим етапом цифрової трансформації управлінських процесів у сфері науки.

Актуальність теми доповіді зумовлена необхідністю підвищення ефективності управління науковими підрозділами, зокрема оптимізації розкладів для зменшення часових та ресурсних витрат. В сучасних умовах швидкого розвитку науки та збільшення обсягів досліджень автоматизація процесів планування стає ключовим фактором конкурентоспроможності закладів. Використання автоматичних систем генерування розкладів сприяє підвищенню точності, гнучкості та адаптивності планування, що є важливим для успішної реалізації наукових проектів і підвищення продуктивності працівників.

Новизна теми полягає у поєднанні сучасних методів оптимізації, штучного інтелекту та специфічних потреб наукових установ для вирішення складного завдання — автоматичного формування розкладу. На відміну від традиційних ручних або частково автоматизованих підходів, що базуються на статичних правилах, сучасні рішення:

- Використовують машинне навчання та евристичні алгоритми, які враховують динамічні зміни у доступності ресурсів, пріоритетність подій, індивідуальні потреби співробітників тощо.
- Інтегрують багатокритеріальну оптимізацію, що дозволяє балансувати між конфліктними вимогами (наприклад, навантаженням працівників, доступністю приміщень, міждисциплінарною співпрацею).
- Передбачають адаптивність і масштабованість, тобто легко підлаштовуються під різні наукові підрозділи, їхню структуру, режим роботи й навіть зміни у режимі реального часу.
- Підтримують інтероперабельність з існуючими IT-системами (електронними журналами, системами обліку, HR-платформами).